

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д.н. Живко Иванов Драганов, катедра „Международно право и право на ЕС“, ЮФ на УНСС

Относно: дисертационния труд на Георг Росен Шиков на тема „Право на напускане на съдружник в ООД и правни последици от упражняването му“, представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. Право, научна специалност “Гражданско и семейно право”.

Основание за представяне на рецензията е участието ми в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 528/28.02.2024 на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Георг Шиков е завършил специалност „Право“ в ЮФ на УНСС през 2017 година с отличен успех. По време на следването си е участвал в международни и национални състезания по право и е носител на националния приз „Студент на годината“ в категория „Правни науки“ (2017). От 2018 година упражнява адвокатска професия. Георг Шиков е участвал в множество стажантски програми, сред които стажантска програма в Центъра за арбитраж и медиация към СРС, в Административен съд София град и други. Автор е на общо 13 публикации, основно в областта на търговското право. Владее английски и френски език.

2. Обща характеристика и приноси на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на изследването на правната същност, упражняването на правото на напускане и на последиците от напускането на

съдружник в ООД. Дисертацията е в обем от 270 страници и включва увод, три глави и заключение. Научният апарат се състои от 126 заглавия, основно на български език. Направени са 480 бележки под линия. Дисертантът си е поставил множество задачи, сред които да проследи възникването и историческото развитие на правото на напускане, да го анализира в сравнителен план, да разгледа различните доктринални становища за правната същност на напускането на съдружник, да изследва фактическия състав и специалните хипотези при упражняване на правото на напускане и да анализира други, свързани с правото на напускане проблеми. Основните цели, които авторът си поставя са насочени към изясняването на правната същност и на особеностите на института на напускането на съдружник в ООД и към намирането на отговор на някои въпроси, които се пораждат от противоречия в прилагането на действащата уредба. Изследователската методология включва историческия, сравнителноправния и правно-догматичния метод.

Първата глава е посветена на анализ на възникването и развитието на търговскоправната уредба у нас по отношение на едностранното прекратяване на участието на съдружник в ООД и на сравнителноправното изследване на тези отношения в редица национални правни системи, както и в правото на ЕС. В началото на главата дисертантът прави необходимите терминологични уточнения във връзка с използваните понятия. Историческият и сравнителният анализ позволяват на автора да премине към разкриването на правната същност на правото на напускане и на особеностите на фактическия състав и на тази основа е направен опит за извеждането на дефиниция. Важна за изследването е извършената съпоставка на правото на напускане с фактическия състав на други специални хипотези на напускане на съдружник и с други сходни по своите последици правни фигури. Втората глава е посветена на анализа на условията и реда за упражняване на правото на напускане на ООД. Изследвани са особеностите във връзка с напускащия съдружник, във връзка с напускането при съсобственост на дяловете, както и други специфични хипотези. Авторът подробно е разгледал спецификите при напускане при ООД в ликвидация или в производство по несъстоятелност. В третата глава дисертантът се насочва към изясняването на правните последици от напускането на съдружник в ООД, който включва опит за групирането им. Анализират се конкретни задължения, които се

пораждат от напускането на съдружник. В заключението са обобщени основните резултати от изследването.

Дисертационният труд представлява актуално изследване на значими за теорията и за практиката въпроси и се отличава с множество научни и научно-приложни приноси. Трудът попълва празноти в правната ни наука в областта на уредбата на отношенията, свързани с напускането на съдружник в ООД. Макар отделни аспекти на посочената проблематика да са били вече предмет на отделни публикации, у нас липсва теоретично изследване, което да даде цялостен отговор на въпросите относно правната същност, особеностите на фактическия състав и условията и реда за упражняване на правото на напускане. В значителна степен това определя и научната новост на труда. Историческият и сравнителноправният анализ допринасят за обогатяването на съществуващите знания и ще подпомогнат бъдещите изследвания в областта на търговското право. Като принос на труда следва да се посочи още опитът за определяне на правните характеристики и особености на правото на напускане и функциите на този правен институт.

Принос за развитието на теорията и на практиката представляват изследването на специалните хипотези на напускане на съдружник в ООД. Дисертантът е разгледал обстойно актуалната съдебна и тълкувателна практика, свързана с прилагането на нормата на чл. 125 ТЗ. Следва да получат положителна оценка и подкрепа по-голямата част от направените от дисертанта предложения за усъвършенстване на действащата нормативна уредба. Ценен за теорията и за правоприлагането е анализът на начина за изчисляване на паричната равностойност на дружествения дял по чл. 125, ал. 3 ТЗ и критичният преглед на съдебната практика по този въпрос. Не на последно място, изведените от дисертанта дефиниции и обосноваването от него виждания във връзка с определянето на характера на нормата на чл.125, ал.2 ТЗ, както и относно действието на правото на напускане, допълват авторския принос за развитието на теорията и на правните изследвания у нас.

3. Оценка на публикациите и на автореферата

Дисертантът е представил пет научни публикации. Три от тях представляват доклади, изнесени на научни конференции в страната и отпечатани в сборниците с

доклади, а останалите две са статии, публикувани в авторитетни правни списания у нас. Докладите са посветени съответно на проблемите, свързани със заличаването на съдружник в ООД от Търговския регистър след упражняване на правото на напускане (Сборник доклади от конференция „Предизвикай: Вписванията!“, С., Сиела, 2021 г.); на определянето на характера на нормите на чл.125, ал.2 и ал.3 ТЗ (Сборник с доклади от научна конференция „100 години УНСС – 100 години право в УНСС“, том I – История, теория и развитие на правото. Актуални проблеми на частното и международното право, С., Издателски комплекс УНСС, 2021 г.); и на отграничаването на правото на напускане по чл.125, ал.2 ТЗ от други хипотези на едностранно прекратяване на членственото правоотношение (Сборник с доклади от Научна конференция „30 години ЮФ на УНСС – приемник на вековна традиция в развитието на правната наука и практика“, С., Издателски комплекс УНСС, 2022).

В статиите, които дисертантът е представил се разглеждат въпросите относно недобросъвестното упражняване на право на напускане на съдружник (сп. Бизнес и право, бр. 4 от 2021 г.) и относно правото на едностранно прекратяване на членство от акционер в АД (сп. Търговско и облигационно право, бр. 10 от 2023 г.). Всички представени публикации са по темата на дисертационния труд.

Авторефератът включва представяне на предмета, на целите и задачите на изследването, на съдържанието на труда и на основните научни и научно-приложни приноси. Включен е списък с публикациите по темата на дисертацията. Авторефератът отговаря на установените изисквания. Научните и научно-приложните приноси на труда са отразени коректно от дисертанта.

4. Препоръки

Качествата и достойнствата на представения дисертационен труд ми дават основание да препоръчам на автора да издаде дисертацията. Това ще бъде от полза както за изследователите на материята на търговското право, така и за практикуващите юристи.

5. Заключение

Дисертационният труд на тема „Право на напускане на съдружник в ООД и правни последици от упражняването му“ с автор Георг Шиков представлява оригинално научно изследване, което притежава множество достойнства и има редица научни и научно-приложни приноси. Трудът отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и следва да получи положителна оценка.

Въз основа на цялостното ми впечатление за качествата и достойнствата на труда, убедено предлагам на научното жури да вземе решение за присъждане на Георг Росен Шиков на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. Право, научна специалност “Гражданско и семейно право”.

25.04.2024

гр. София

Подпис: .....

проф. д.н. Живко Драганов

REVIEW

From: Prof. Dr. Sc. Jivko Ivanov Draganov, Department of International Law and EU Law,
Law Faculty of the University of National and World Economy

Subject: the dissertation work of Georg Rosen Shikov on the topic "Right of withdrawal of a partner in an LLC and legal consequences of its exercise", presented for the award of the educational and scientific degree "doctor" in professional field 3.6. Law, scientific specialty Civil and Family Law

The reason for presenting the review is my participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order № 528/28.02.2024 of the Rector of the UNWE.

1. Information about the candidate

Georg Shikov graduated from the Faculty of Law at UNWE in 2017 with excellent grades. During his studies, he participated in international and national law competitions and won the national prize "Student of the Year" in the category "Legal Sciences" (2017). Since 2018, he has been practicing as an attorney at law. Georg Shikov has participated in numerous internship programs, including an internship at the Center for Arbitration and Mediation at the Sofia Regional Court, at the Administrative Court Sofia city and others. He is the author of a total of 13 publications, mainly in the field of commercial law. He speaks English and French.

2. General characteristics and evaluation of the scientific and scientific - applied contributions of the dissertation

The dissertation is focused on the study of the legal essence, the exercise of the right to withdraw and the consequences of the withdrawal of a partner in an LLC. The dissertation is 270 pages long and includes an introduction, three chapters and a conclusion. The scientific literature consists of 126 works, mainly in Bulgarian. 480 footnotes have been made. The candidate has set himself many tasks, among which to trace the origin and historical development of the right to withdraw, to analyze it in a comparative plan, to consider the various doctrinal opinions on the legal nature of the withdrawal of a partner, to examine the factual composition and special hypotheses in the exercise of the right to withdraw and to analyze other issues related to the right to withdraw.

The main goals that the author sets are aimed at clarifying the legal essence and the specifics of the legal institute of the withdrawal of a partner in an LLC and at finding answers to some questions that arise from contradictions in the application of the current regulations. The research methodology includes the historical, comparative legal and legal-dogmatic method.

The first chapter is devoted to an analysis of the emergence and development of commercial regulations in our country regarding the unilateral termination of the participation of a partner in an LLC and to the comparative legal study of these relations in a number of national legal systems, as well as in EU law. At the beginning of the chapter, the candidate makes the necessary terminological clarifications in relation to the concepts used.

The historical and comparative analysis allows the author to proceed to the disclosure of the legal essence of the right to withdraw and the specifics of the factual composition, and on this basis an attempt was made to derive a definition. The comparison of the right to withdraw with the factual composition of other special hypotheses of leaving a partner and with other legal figures similar in their consequences is important for the research. The second chapter is dedicated to the analysis of the terms and conditions for exercising the right to withdraw the LLC.

The specifics in relation to the withdrawing partner, in relation to the withdrawal in case of co-ownership of the shares, as well as other specific hypotheses, are discussed. The author has examined in detail the specifics of withdrawing an LLC in liquidation or in insolvency proceedings. In the third chapter, the candidate aims to clarify the legal consequences of the withdrawal of a partner in an LLC, which includes an attempt to group

them. Certain obligations arising from the withdrawal of a partner are analysed. In the conclusion, the main outcomes of the study are summarized.

The dissertation is an up-to-date study of important issues for the legal theory and practice and is distinguished by numerous scientific and scientific-applied contributions. The dissertation fills gaps in our legal science in the field of the regulation of relations related to the withdrawal of a partner from an LLC. Although certain aspects of the mentioned issue have already been the subject of separate publications, we lack a theoretical study that would provide a comprehensive answer to the questions regarding the legal essence, the peculiarities of the factual composition and the conditions and procedure for exercising the right to withdrawal. To a significant extent, this also determines the scientific novelty of the work. The historical and the comparative legal analysis contribute to the enrichment of existing knowledge and will support future research in the field of commercial law. The attempt to determine the legal characteristics and peculiarities of the right to withdraw and the functions of this legal institute should also be mentioned as a contribution of the work. A contribution to the development of legal theory and practice is the study of the special hypotheses of the withdrawal of a partner in an LLC.

The candidate has thoroughly examined the current judicial and interpretive practice related to the application of the legal norm of Art. 125 of the Commerce Act. Most of the proposals made by the candidate for improvement of the current legal framework should receive a positive evaluation and support. Valuable for the legal theory and for law enforcement is the analysis of the way to calculate the monetary equivalent of the company share under Art. 125, para. 3 of the Commerce Act and the critical review of the case law on this matter. Last but not least, the definitions derived by the candidate and the statements justified by him regarding the determination of the nature of the norm of Art. 125, para. 2 of the Commerce Act, as well as those related to the effect of the right to withdraw, complement the author's contribution to the development of the theory and the legal research in our country.

3. Evaluation of the publications and of the abstract

The candidate has presented five scientific publications. Three of them are reports

presented at scientific conferences in the country and printed in the collections of reports, and the remaining two are articles published in authoritative legal journals in our country. The reports are respectively dedicated to the problems related to the expungement of a partner in an LLC from the Commercial Register after exercising the right to withdraw (Collection of reports from the conference "Challenge: The Entries!", S., Siela, 2021); on the determination of the nature of the legal norms of Art. 125, para. 2 and para. 3 of the Commerce Act (Collection of reports from the scientific conference "100 years of the UNWE - 100 years of law in the UNWE", volume I - History, theory and development of law. Current problems of private and international law, S., UNWE Publishing, 2021); and on the demarcation of the right to withdraw under Art. 125, para. 2 of the Commerce Act from other hypotheses of unilateral termination of the membership relationship (Collection of reports from the Scientific Conference "30 years of the Law Faculty of the UNWE - successor of a centuries-old tradition in the development of legal science and practice ", S., UNWE Publishing, 2022).

The articles presented by the candidate examine the issues regarding the bad faith exercise of the right to withdraw of a partner (Journal of Business and Law, No. 4 of 2021) and regarding the right to unilateral termination of membership in JSC by a shareholder (Journal of Trade and bond law, No. 10 of 2023). All publications presented are on the topic of the dissertation work.

The abstract consists of a presentation of the subject, the goals and tasks of the research, the content of the work and the main scientific and scientific-applied contributions. A list of publications on the topic of the dissertation work is included. The abstract meets the established requirements. The scientific and scientific-applied contributions of the work are correctly reflected by the candidate.

4. Recommendations

The qualities and merits of the presented dissertation give me reason to recommend the author to publish the dissertation. It will be of benefit to both commercial law researchers and legal practitioners.

5. Conclusion

The dissertation work on the topic "Right of withdrawal of a partner in an LLC and legal consequences of its exercise" with author Georg Shikov is an original scientific study that has many merits and has a number of scientific and scientific-applied contributions. The work meets the requirements of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and should receive a positive assessment.

Based on my overall impression of the qualities and merits of the work, I confidently propose to the scientific jury to make a decision to award Georg Rosen Shikov the educational and scientific degree "doctor" in professional direction 3.6. Law, scientific specialty "Civil and Family Law".

25.04.2024

.....
Prof. Dr.Sc. Jivko Draganov